

Dagsordenens enkelte punkter.

1. Generaldirektørens beretning.

Som emne for sin beretning til arbejds-konferencen havde generaldirektøren valgt de indbyrdes forhold mellem arbejdsgiver og arbejdere på arbejdspladsen.¹⁾

I beretningen omtales først den økonomiske organisation, der danner rammen for dette indbyrdes forhold, herunder tendensen til, at virksomhederne vokser i størrelse, og den voksende indflydelse, som staten udøver, dels som egentlig arbejdsgiver — idet antallet af offentlige virksomheder i talrige lande viser en stærk stigning — dels som følge af den tiltagende rolle, som samarbejdet mellem staten og erhvervslivet spiller ved tilrettelæggelsen af landenes økonomiske politik.

Derefter omtales udviklingen af forholdet mellem arbejdsgiveren og arbejderne på den enkelte arbejdsplads inden for industri, håndværk og landbrug, herunder karakteristiske træk vedrørende arbejderens organisationsmåde og udviklingen af forhandling og samarbejde med arbejdsgiveren.

I et følgende afsnit skildres eksempler på mobiliseringen af menneskelig arbejdskraft med henblik på at fremme den økonomiske udvikling, således f. eks. ved landbrugets kollektivisering i Østeuropa, folkekommunerne i Kina og de arbejdsbrigader o. lign., som udfører offentlige arbejder på mere eller mindre frivilligt grundlag i forskellige nye stater i Afrika.

Endvidere omtales den betydning, som tekniske fremskridt har for udviklingen af de indbyrdes forhold på arbejdspladsen, herunder de problemer, som er en følge af den stærke stigning i antallet af teknikere og andre ikke-manuelle arbejdere.

Til sidst omtales forskellige nye tendenser i forholdet mellem arbejdsgivere og arbej-

dere, således de problemer, fagforeningerne står over for (tilbagegang i medlemmernes interesse for fagforeningsvirksomhed, arbejderens iværksættelse af arbejdsstandinger som politisk kampmiddel uden om fagforeningerne). Der gives en redegørelse for udviklingen med hensyn til bilæggelse af arbejdsstridigheder og forhandlings- og samarbejdsmetoder, og generaldirektøren understreger nødvendigheden af fortsat forskning, der kan bidrage til at give en forøget viden om de menneskelige og sociale forhold, der danner baggrunden for forholdene på arbejdspladsen.

Under konferencens drøftelse af generaldirektørens beretning havde omkring 200 talere ordet. Under denne debat omtales dels spørgsmål i umiddelbar tilknytning til generaldirektørens beretning dels arbejdsorganisationens virksomhed i det hele, dels karakteristiske træk i udviklingen i enkelte lande.

Det kan herunder nævnes, at udviklingen på det svenske arbejdsmarked og erfaringerne fra samarbejdet mellem regeringen og organisationerne i Sverige blev belyst ved indlæg af såvel den svenske socialminister, statsråd *Torsten Nilsson*, som formanden for den svenske arbejdsgiverforening *Kugelberg* og formanden for den svenske faglige landsorganisation *Geijer*.

Den danske arbejdsgiverrepræsentant *Rise*, der talte på de danske, finske, norske og svenske arbejdsgivers vegne, omtalte den udvikling, der var sket i organisationernes virksomhed i de nordiske lande, herunder at organisationerne — både på arbejdsgiver- og arbejderside — i dag ikke så meget havde karakteren af kamporganisationer, men snarere var indstillet på at samarbejde med den anden part på arbejdsmarkedet for at nå frem til konstruktive

¹⁾ Beretningen foreligger i oversættelse til dansk med titlen: De indbyrdes forhold på arbejdspladsen, nutidens problemer og udsigter for fremtiden. Eksemplarer kan fås i boghandelen og ved henvendelse til arbejds- og socialministeriernes internationale afdeling.